

Test de evaluare - Textul descriptiv literar și nonliterar
Clasa a VI-a

Profesor VANCICA ALINA OANA
Școala Gimnazială "Mihai Eminescu" Craiova, Dolj

Citește, cu atenție, următoarele texte:

A. Unde te-ntorci, nu vezi decât spinări goale de munți, întinsa domnie a prăpăstiilor și a pustietăților de piatră, - niciun copac, niciun izvor, niciun petecuț de verdeață pe care să-ți odihnești privirea. Deasupra Babelor o lumină albă se-mprăștie pe cer, un pisc înalt s-aprinde de cealaltă parte, apoi altul, - perdeaua de ceață se rupe, ș-un snop de raze, lungi suliți luminoase, săgetează văile. Încă două ceasuri de urcuș suntem pe vârful cel mai înalt al Bucegilor, pe creștetul pleșuv al Omului.

Când te vezi aici, întâi te încearcă un fel de neastâmpăr, o dulce neliniște, parca-i fi gata să zbori.(...) Privești uimit în toate părțile, respiri din adânc aerul acesta proaspăt, răcoros, ce pare că miroase-a zăpadă, ochii tăi sorb cu nesaț depărtările, și nu știi ce sentiment de voioșie, de copilărească semeție te face să-ți ridici fruntea și să cauți, falnic în jurul tău, ca și cum, în clipa asta, anume pentru tine se-nalță-n slăvi de pretutindeni popoarele de munți...(..) Și vârfuri multe, nenumărate, răsar din toate părțile, unele din altele, se pleacă și se-nalță în limpezișul zărilor, ca și cum ar da să spargă cu zimții lor bolta albastră a cerului.

De pe Omul, facem la stânga și intrăm în Valea Cerbului, în uriașa spintecătură a Bucegilor, ce ține din străjile Obârșiei până jos, în matca Prahovei. Păreții crăpați, stâncoși, sunt așa de înalți și de repezi, poteca așa de îngustă și fără sprijin, că uneori te oprești cu frică pe câte-un colțișor de piatră în mijlocul prăpastiei, te uiți în jos și parcă ți se taie picioarele când vezi câtă adâncime e sub tine. În fund, pe trepte de stânci, s-azvârle pârâul Cerbului în sărituri mari, ce recheamă în închipuirea poporului goana speriată a unui cerb. Din când în când te uiți înapoi și ți se pare că munții se pornesc și vin după tine.

(Alexandru Vlahuță – **România pitorească**)

B. Munții Carpați, una dintre cele mai semnificative unități de relief din Europa (lungime de aproximativ 1.500 kilometri și suprafață de 170 000 km²), constituie o componentă a

sistemului montan alpin și se desfășoară de la Poarta Viena-Bratislava până la Valea Timocului, dincolo de care urmează Munții Balcani. Prezintă trei sectoare bine individualizate: Carpații Nord-Vestici, Carpații de Mijloc și Carpații Sud-Estici, aceștia din urmă aproape în totalitate pe teritoriul României, deținând 54% din lanțul carpatic. Înălțimea maximă se înregistrează în Munții Tatra (vârful Gerlachovka, 2.663 m).

Carpații Românești sunt delimitați, în partea de nord, de granița cu Ucraina, iar în partea de sud, de Serbia (prin intermediul Dunării). Restul limitelor aparțin în totalitate teritoriului României, atât la exterior, spre unitățile de podișuri, dealuri și câmpii, cât și la interior, spre Depresiunea Colinară a Transilvaniei. Din punct de vedere altimetric, limita Carpați-Subcarpați este apreciată în jurul valorii de 800 metri, în timp ce înspre Dealurile de Vest coboară până la 250-400 metri, iar în interior, spre Depresiunea Transilvaniei, ecartul este foarte larg, respectiv 200-800 metri. Între limitele menționate, Carpații Românești cuprind o suprafață de aproximativ 66.300 km² (27,8% din teritoriul țării), iar lungimea este de peste 910 kilometri. Acești munți fac parte din categoria munților mijlocii, care depășesc 2500 metri numai pe areale foarte restrânse, în Carpații Meridionali. Altitudinea medie este de 840 metri. Diferitele faze ale procesului de cutare și înălțare a Carpaților, precum și intensul vulcanism neogen, au contribuit la o fragmentare accentuată a spațiului carpatic, pusă în evidență prin mulțimea depresiunilor intramontane, mai cu seamă în Carpații Orientali și în cei Occidentali. (Munții Carpați – enciclopediaromaniei.ro)

Rezolvă următoarele sarcini de lucru, formulate pornind de la cele două texte-suport:

Partea I

1. Textul B este un text descriptiv nonliterar deoarece:

- prezintă o întâmplare;
- descrie artistic un peisaj montan;
- există un narator și personaje;
- oferă informații despre munții Carpați.

2. Transcrie din textul A două cuvinte aparținând câmpului lexical al:

- naturii
- culorilor
- însușirilor

3. Bifează trăsăturile pe care le consideri specifice fiecărui text:

Trăsături specifice	Textul descriptiv literar	Textul descriptiv nonliterar
Se referă la un aspect din realitate		
Prezintă impresii, percepții subiective		
Prezintă informații care pot fi verificate		
Limbajul este precis		
Tonul este neutru		
Scopul textului este de a emoționa		

4. Sinonimul potrivit pentru sensul din textul A al cuvântului subliniat în secvența să cauți *falnic* în jurul tău este:

- a. timid; b. mândru; c. curajos; d. glorios.

5. Indică sursa textului B:

- a. un ziar; b. o revistă; c. pe internet; d. o enciclopedie.

6. Antonimul potrivit pentru sensul din textul A al cuvântului subliniat în secvența *lungi suliți luminoase* este:

- a. albe; b. strălucitoare; c. întunecoase; d. negre.

7. Transcrie un cuvânt monosemantic, apoi un cuvânt polisemantic, din:

- a. primul text /
b. al doilea text /

8. În al doilea paragraf al fragmentului A se regăsesc următoarele figuri de stil:

- a. epitetul și comparația; b. comparația, epitetul și personificarea;
c. epitetul și personificarea; d. personificarea și comparația.

9. Precizează care este tonul folosit în articol, selectând una dintre variante:

- a. personal, subiectiv; b. neutru, neimplicat, obiectiv; c. o combinație a acestora.

10. Precizează care este modul de expunere predominant în textul A:

- a. dialogul; b. narațiunea; c. descrierea; d. monologul.

11. Alege răspunsul corect. Scrie litera A (dacă afirmația este adevărată) sau F (dacă este falsă).

- a. Cele două texte au temă comună.
- b. Textul B este scris cu scopul de a impresiona cititorul.
- c. În textul B toate cuvintele sunt folosite cu sensul lor obișnuit.
- d. În textul A apar imagini vizuale și olfactive.
- e. Fragmentul din textul B este un tablou de natură.
- f. Ambele texte sunt descrieri literare.

12. Explică, în trei - cinci rânduri, semnificația enunțului din textul A: *Din când în când te uiți înapoi și ți se pare că munții se pornesc și vin după tine.*

Partea a II-a

Redactează un text de 150-200 de cuvinte în care să descrii un răsărit de soare în Delta Dunării.

În redactarea textului tău, vei avea în vedere:

- să respecti tema și structura textului descriptiv;
- să existe utilizezi patru figuri de stil diferite, pe care le vei sublinia;
- să ai o exprimare clară, corectă, adecvată;
- să respecti normele de ortografie și de punctuație;
- să scrii lizibil și să așezi adecvat textul în pagină.

FIȘĂ DE AUTOEVALUARE:

Cum consideri că te-ai descurcat la această evaluare: foarte bine, bine, suficient, insuficient? Bifează căsuța corespunzătoare.

Ce notă îți acorzi și de ce?